

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 96597630-204.99-E.8304163

13/07/2020

Konu : Kısa Vadeli Sigorta Uygulamaları

GENEL YAZI

5510 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinde tanımlanan iş kazasının yargı mercileri tarafından tespit edilmesi durumunda, olayın bildirimine ilişkin idari yaptırımlar ile Koronavirüs (Covid-19) pandemisi nedeniyle ücretsiz izne ayrılan sigortalıların sigortalılık niteliğinin belirlenmesiyle ilgili konularda yaşanan tereddütlerin giderilmesi, ayrıca Kurumumuz ile sözleşmesi olmayan sağlık hizmet sunucularına elektronik ortamda istirahat raporu düzenleme yetkisinin verilmesine yönelik aşağıda yer alan açıklamaların yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

1-Mahkeme Kararı Sonucu Tespit Edilen İş Kazalarına Ait Bildirimler

Bilindiği üzere, iş kazasının bildirim ve bildirim süresi 5510 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin ikinci fıkrasında ve Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 35 inci maddesinde düzenlenmiştir.

Kanunun 13 üncü maddesi gereğince, 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıların iş kazası geçirmeleri halinde belirtilen sürelerde işveren tarafından iş kazasına ait bildirim yapılmaması durumunda, Kanunun 21 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre; söz konusu bildirim Kuruma yapıldığı tarihe kadar sigortalıya ödenecek geçici iş göremezlik ödeneğinin Kurumca işverenden tahsil edilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 14 üncü maddesinde belirtilen sürelerde söz konusu bildirim yapılmaması durumunda aynı Kanunun 26 ncı maddesinde öngörülen tutarlar üzerinden işverenlere ve sağlık hizmet sunucularına idari para cezası uygulanmaktadır.

Bununla birlikte, Kurumumuz birimleri tarafından "iş kazası değildir" kararı verilen olayların yargı mercilerine intikal etmesi ve devamında mahkeme tarafından iş kazası kararı verilmesi halinde; 5510 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinde belirtilen "süresinde bildirilmeyen sigortalılıktan doğan sorumluluk" halleri hariç olmak üzere, iş kazası bildirim süresinde ya da hiç yapılmaması nedeniyle, "5510 sayılı Kanun kapsamında geçici iş göremezlik ödeneklerinin rücu edilmesi" ile "6331 sayılı Kanun kapsamında idari para cezası işlemleri" uygulanmayacaktır. Ancak mahkeme kararında aksine bir hüküm bulunması haline söz konusu hükme göre işlem yapılacaktır.

Yukarıda belirtilen ve mahkeme tarafından iş kazası tespiti yapılan olaylar için işveren tarafından iş kazası bildirim yapılması beklenmeyerek Kurumca resen tespiti yapılan olaylarda olduğu gibi "iş kazası ve meslek hastalığı bildirim formu" Kurum uygulaması üzerinde mahkeme kararında yer verilen bilgilere istinaden ilgili personel tarafından resen kayıt işlemi yapılacaktır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

2- Koronavirüs Pandemisi Nedeniyle Ücretsiz İzinli Sayılanların Sigortalılık Niteliği

Koronavirüs salgının yayılma hızının azaltılması veya tamamen durdurulması amacıyla alınan tedbirlerin ekonomide yaşatacağı olumsuz etkilerin giderilmesine yönelik 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu ile 4857 sayılı İş Kanununda çeşitli düzenlemeler yapılmıştır.

Buna göre, 4857 sayılı Kanununun geçici 10 uncu maddesi uyarınca ücretsiz izne ayrılan sigortalılara, 4447 sayılı Kanunun geçici 24 üncü maddesine göre 17.04.2020 tarihinden geçerli olmak üzere nakdi ücret desteği ödenmektedir. Bu kapsamdaki sigortalıların Kurumumuza bildirim için 2020 Nisan ayından itibaren aylık prim ve hizmet belgeleri veya muhtasar beyannamelerinde "28-Pandemi Ücretsiz İzin (4857 Geç.10.Md)", aynı ayda başka eksik gün nedeni olması halinde ise "29-Pandemi Ücretsiz İzin (4857 Geç.10.Md) ve Diğer" olmak üzere eksik gün kodları oluşturulmuştur.

Diğer taraftan, sigortalılığın sona ermesi 5510 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinde sigorta kapsam türleri itibarıyla belirtilmiştir. Buna göre sigortalılık;

Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıların, hizmet akdinin sona erdiği tarihten itibaren sona erecektir.

Ancak; hastalık ve analık hükümlerinin uygulanmasında ise;

a) İlgili kanunlar gereği sigortalının ücretsiz izinli olması, greve iştirak etmesi veya işverenin lokavt yapması hallerinde, bu hallerin sona ermesini,

b) Diğer hallerde ise hizmet akdinin sona erdiği tarihi,

takip eden onuncu günden başlanarak yitirilmiş sayılacaktır.

Bu nedenle, 4857 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesi kapsamında kullanılan ücretsiz izin süresinde "28-Pandemi Ücretsiz İzin" ile "29-Pandemi Ücretsiz İzin ve Diğer" eksik gün kodları ile gün ve kazanç bildirilmeden bildirge verilen aylarda sigortalılık niteliği devam edeceğinden bu dönemde düzenlenen istirahat raporlarına geçici iş göremezlik ve emzirme ödeneği ödenecektir.

3- Kurumumuzla Sözleşmesi Olmayan Sağlık Hizmet Sunucularının Elektronik İstirahat Raporu Düzenleme Yetkisinin Tanımlanması

Bilindiği üzere, 2016/21 sayılı Genelgenin "6.1.1. İstirahat Raporlarında Uygulanacak Usul ve Esaslar" başlıklı bölümünde; istirahat raporlarının Kurumla sözleşmeli ya da sözleşmesiz sağlık hizmeti sunucularında Sağlık Bakanlığınca yetkilendirilen hekimlerce düzenlenmesi gerektiği ifadelerine yer verilmiştir.

Buna göre, Kurumumuz ile sözleşmesi olmayan sağlık hizmet sunucuları hekimlerince sigortalılar adına elektronik ortamda istirahat raporu düzenlenebilmesi için öncelikle MEDULA uygulaması üzerinden "Tanımlamalar-Sağlık Tesisi" menüsünde "yeni sağlık tesisi ekle" seçeneği kullanılarak sağlık hizmet sunucusuna ait bilgilerin kaydedilmesi gerekmektedir. Sağlık hizmet sunucusunun kayıt işleminden sonra, e-Ödenek uygulamasının "Anlaşmasız Hekim Tanımlama" menüsü üzerinden ilgili sağlık hizmet sunucusundan alınan hekim yetkilendirme talep formunda bilgileri yer alan hekimler için yetkilendirme işlemi yapılacaktır.

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Emeklilik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Uygulamaya ilişkin yukarıda belirtilen tanımlama işlemlerine ait ayrıntılar, e-Ödenek uygulamasının duyurular bölümünde yayımlanan "Kurum Modülü Kullanım Klavuzu"nun "10.Anlaşmasız Tesis Yetki İşlemleri" başlığı altında açıklanmıştır. Söz konusu değişiklikleri içeren dokümana ekte yer verilmiştir.

Bilgi edinilmesini ve buna göre işlem yapılmasını rica ederim.

İsmail ERTÜZÜN

Genel Müdür V.